

1/2020 | Policy Brief | Tietoa lääkepoliittisen päätöksenteon
tueksi Rationaalisen lääkehoidon tutkimusverkosto

Lääkkeen käyttäjää tuettava osallistumaan oman lääkehoitonsa toteuttamiseen

J. Jyrkkä, J. Ruotsalainen, K. Hämeen-Anttila

- Ajantasainen lääkityslista on käytössä vain harvalla suomalaisella. Sen laadintaan ja ylläpitoon on edelleen tarjottava tietoa ja tukea terveydenhuollosta. Lääkkeen käyttäjän vastuu on tärkeä, sillä vain hän itse tietää, mitä lääkkeitä ja miten hän niitä todellisuudessa käyttää.

Potilaan osallisuuden tukemisessa lääkäreillä merkittävä rooli

- Suomalaisilla on suuri halu osallistua lääkkeitä koskevaan päätöksentekoon lääkärin vastaanotolla. Lääkäreiden kannattaa hyödyntää tämä ja kysyä potilaansa lääkkeisiin liittyvistä toiveista, huolista ja arkielämän haasteista.
- Suomalaiset seuraavat aktiivisesti terveydentilaansa ja lääkehoidon vaikutuksia. Lääkehoidon tavoitteet ja seuranta tulee kirjata lääkehoitosuunnitelmaan, mikä auttaa pitkäaikaissairasta sitoutumaan hoitonsa toteutukseen. Seurannasta tulee sopia yhdessä pitkäaikaissairaana kanssa.

Tutkimuksen tavoite

Lääkebarometri 2019 -tutkimuksen tavoitteena oli selvittää ja kuvailla suomalaisen väestön: kokemuksia lääkkehoidoista, mielipiteitä lääkkeistä, näkemyksiä lääkehoidon seurannasta, terveyden lukutaitoa ja osallistumista lääkehoitoa koskevaan päätöksentekoon. Tämä tieto auttaa suunnitella ja toteutettaessa lääkepoliittisia toimia lääkehoidon hallinnan tukemiseksi väestötasolla.

Keskeiset tulokset

- Lääkebarometri 2019 -kyselyyn vastanneista 18 % ja pitkäaikaissairaista 26 % ilmoitti, että heillä on ajantasainen lääkityslista käyttämistään lääkkeistä. Lähes kaikki reseptilääkkeiden käyttäjät (97 %) ja pitkäaikaissairaat (98 %) tiesivät käyttämiensä reseptilääkkeiden tavoitteet.
- Kyselyyn vastanneista suurin osa halusi keskustella lääkärin kanssa hoitovaihtoehdoista (89 %) ja lääkkeen valinnasta (79 %).
- Omaa terveydentilaansa vastaajat seurasivat useilla eri tavoilla, joista yleisimmin omaa yleistä vointia tarkkailemalla (75 %), omamittauksilla (40 %) sekä painoa (38 %) ja laboratoriomittausten tuloksia seuraamalla (38 %).
- Puolet (49 %) vastaajista oli sitä mieltä, että lääkärit määräävät liian paljon lääkkeitä. Yli puolet (56 %) vastaajista uskoi, että mikäli lääkäreillä olisi enemmän aikaa potilaille he määräisivät vähemmän lääkkeitä.
- Suurin osa vastaajista koki lääkkeiden auttavan ihmisiä elämään pidempään (89 %) ja parempaa elämää (96 %).

Tutkimuksen aineisto ja menetelmät

Lääkebarometri 2019 -kysely toteutettiin verkkokyselynä syys-lokakuussa 2019. Kutsu osallistua kyselyyn lähetettiin yhteensä 10 650 internetpaneeliin kuuluvalla 18–79-vuotiaalle henkilölle. Otannassa huomioitiin ikä, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalue. Kyselyyn vastasi yhteensä 2 104 henkilöä, joista 55 % oli naisia.

Lisälukemista

Jyrkkä J, Ruotsalainen J, Hämeen-Anttila K. Lääkebarometri 2019. Lääkehoito hallussa? Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 1/2020. Kuopio: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea; 2020.

Lisätietoja

Johanna Jyrkkä Tutkija, dosentti, FaT, TtK johanna.jyrkka@fimea.fi +358 295 223 514

Copyright: GettyImages/bestbrk